

مقایسه وضعیت اقتصادی - اجتماعی طرحهای گلخانه‌ای گل و گیاه زینتی با سبزی و صیفی در استان اصفهان

اصغر صالحی*

اصفهان، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، بخش تحقیقات روستایی

احداث گلخانه‌ها به دو منظور تولید محصولات سبزی و صیفی و گل گیاهان زینتی از حدود چند دهه گذشته در کشور آغاز گردیده است. هدف اصلی از این تحقیق مقایسه ویژگیهای اجتماعی و اقتصادی گلخانه‌های استان اصفهان در دو بخش "سبزی و صیفی" و "گل و گیاهان زینتی" می باشد. این دو گروه به دلیل متفاوت بودن نحوه اجرا، شیوه تولید و حتی بازاریابی، نتایج یکسانی نیز ندارند که تاکنون تحقیقی در این زمینه صورت نگرفته، تا مشخص شود نقاط ضعف و قوت هر کدام در چه قسمتهایی می باشد. تحقیق حاضر سعی میکند به این سوال پاسخ دهد. در این تحقیق آمار و اطلاعات مورد نیاز پژوهش به روش میدانی از تمامی واحدهای ۱۱ شهرستان در استان اصفهان صورت پذیرفت.

در ۱۱ شهرستان مورد بررسی در مجموع ۱۶۵ واحد گلخانه‌ای وجود دارد، که از این تعداد ۲۱ درصد واحدهای گل و گیاهان زینتی و ۷۹ درصد مابقی واحدهای تولیدی، سبزی و صیفی میباشند. مقایسه وضعیت گلخانه‌های تولید کننده سبزی و صیفی و گل و گیاهان زینتی نشان می‌دهد که میانگین مالکیت گلخانه‌های گل و گیاهان زینتی بیش از گلخانه‌های سبزی و صیفی است. همچنین بررسی وضعیت مالکیت این دو گروه نشان می‌دهد که مالکیت خصوصی در بین گلخانه‌های تولید کننده سبزی و صیفی بیش از گلخانه‌های گل و گیاهان زینتی است. از نظر سیستم آبیاری گلخانه‌های سبزی و صیفی وضعیت به مراتب بهتری نسبت به گلخانه‌های گل و گیاهان زینتی دارند وضعیت بهره برداری از طرح نیز نشان می‌دهد که حدود ۹۰ درصد از گلخانه‌های سبزی و صیفی در حال بهره برداری هستند، در صورتیکه این نسبت در واحدهای گل و گیاهان زینتی ۸۰ درصد می‌باشد. از طرف دیگر حدود ۵ درصد از واحدهای سبزی و صیفی تعطیل شده اند، در حالیکه در واحدهای گل و گیاهان زینتی در شهرستانهای مورد بررسی واحدی تعطیل نشده است. وضعیت واحدهای در حال اجرا نیز نشان می‌دهد که بهره برداران تمایل بیشتری به احداث واحدهای گل و گیاهان زینتی نشان می‌دهند. از نظر اشتغالزایی نیز واحدهای گل و گیاهان زینتی نزدیک به دو برابر واحدهای سبزی و صیفی ایجاد اشتغال کرده اند. نسبت منفعت به هزینه CB^۲ در هر دو گروه بالاتر از یک می‌باشد، و در نتیجه هر دو دسته دارای توجیه اقتصادی می‌باشند.